

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

**KOMISSION SUOSITUS,
annettu 23 päivänä huhtikuuta 1998,
euromuuntamisen pankkimaksuista**

(98/286/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon perustamissopimuksen ja erityisesti sen 155 artiklan,

sekä katsoo, että

1) eurosta tulee osallistuvien jäsenvaltioiden raha 1 päivästä tammikuuta 1999; euro korvaa osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliset rahayksiköt muuntokursseilla; siirtymäkaudella eurolla on erilaisia merkintöjä; kansalliset rahayksiköt ovat muuntokurssin mukaisesti laskettavia euron alayksiköjä; tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1103/97⁽¹⁾ 4 artiklan 3 kohdan mukaan muuntokursseja käytetään muunnettaessa euroyksikköä kansalliseksi rahayksiköksi tai kansallisia rahayksiköjä euroyksiköksi; luonnoksessa neuvoston asetukseksi euron käyttöön ottamisesta⁽²⁾ säädetään tietyistä muuntovelvoitteista,

2) pankeilla ei ole laillista oikeutta vaatia maksua

— euroyksikön tai oman kansallisen rahayksikön määräisten saapuvien maksujen muuntamisesta siirtymäkauden aikana,

— oman kansallisen rahayksikön määräisten tilien muuntamisesta euroyksikön määräisiksi siirtymäkauden lopussa,

— erisuuruista maksua euroyksikön määräisestä palvelusta kuin muuten samanlaisesta oman kansallisen rahayksikön määräisestä palvelusta,

3) euron sujuvan käyttöön ottamisen helpottamiseksi pankkien olisi lain vähimmäisvaatimusten lisäksi muunnettava maksuitta oman kansallisen rahayksikön määräiset tilit euroyksikön määräisiksi siirtymäkauden aikana, lähtevät oman kansallisen rahayksikön määräiset maksut euroyksikön määräisiksi ja päinvastoin siirtymäkauden aikana sekä vaihdettava maksuitta kansallisen rahayksikön setelit ja metallirahat euroseteleiksi ja -metallirahoiksi asiakkaiden yksityiskäyttöön loppujakson aikana,

4) selkeyden ja täydellisyyden vuoksi komission tulkinta oikeudellisista vaatimuksista sekä komission suositukset olisi esitettävä yhdessä; käsite 'hyvä käytäntö' sisältää sekä lain vaatiman että suositellun käytännön,

5) hyvään käytäntöön ei tulisi sisältyä euromääräisten tilien muunto kansallisen rahan määräisiksi tileiksi maksuitta, koska se ei ole tarpeen euron käyttöön ottamisen kannalta, eikä siihen tulisi sisältyä euroalueen maan kansallisten seteleiden vaihtaminen

⁽¹⁾ EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1

⁽²⁾ EYVL C 236, 2.8.1997, s. 8

maksuitta toisen euroalueen maan kansallisiksi seteleiksi, koska euron käyttöön ottaminen ei vaikuta sellaisen vaihdon tarpeeseen; hyvä käytäntö kattaa tällaisista muunnoista veloitettavien maksujen avoimuuden,

- 6) hyvään käytäntöön ei tulisi sisältyä kansallisten seteleiden ja metallirahojen vaihtaminen euroseteleiksi ja -metallirahoiksi muuten kuin yksityiskäyttöön; pankkien ja vähittäisliikkeiden olisi neuvoteltava veloituksista, jotka aiheutuvat kansallisten seteleiden ja metallirahojen vastaanottamisesta vähittäiskauppailta ja euroseteleiden ja -metallirahojen toimittamisesta vähittäiskauppiaille, ottaen huomioon toimivaltaisten viranomaisten tekemät järjestelyt kansallisella tasolla,
- 7) pankkien olisi esitettävä selkeästi soveltavansa muun- tokursseja asetuksen (EY) N:o 1103/97 säännösten mukaisesti muuntaessaan kansallisia rahayksiköitä euroyksiköiksi ja päinvastoin ja vaihtaessaan osallistuvien jäsenvaltioiden seteleitä ja metallirahoja; muun- tokurssien käytön ja maksujen olisi oltava avoimia; pankkien olisi toteutettava hyvää käytäntöä maksujen avoimuuden osalta ennen 1 päivää tammikuuta 1999, sikäli kuin se on mahdollista sen mahdolli- suuden vähentämiseksi, että kuluttajat erheellisesti pitäisivät jo voimassa olevia maksuja euron käyttöön ottamiseen kuuluvina,
- 8) hyvää käytäntöä noudattavien pankkien olisi julkistet- tava tämä osoittaakseen, että ne noudattavat sitä, ja kaikkien pankkien olisi joka tapauksessa tiedotettava asiakkailleen ennen 1 päivää tammikuuta 1999, noudattavatko ne hyvää käytäntöä, ja jos eivät, mistä muunnoista ne aikovat kantaa maksuja,
- 9) komissio aikoo seurata hyvän käytännön noudatta- mista; seuranta käsitellään euroon siirtymistä helpot- tavasta vuoropuhelusta, seurannasta ja tiedotuksesta annetussa komission suosituksessa 98/288/EY⁽¹⁾; mainitun suosituksen edellyttämään vuoropuheluun voi myös sisältyä keskusteluja hyvän käytännön toteuttamisesta ja seurannasta; vuoropuhelussa voidaan myös käsitellä sellaisia munnosta maksun kantamisen näkökohtia, jotka eivät kuulu tässä suosi- tuksessa vahvistetun hyvän käytännön soveltamis- alaan,
- 10) kuluttajat, joilla ei ole pankkitiliä, voivat tarvita erityistä huomiota ottamista vaihdettaessa kansallisen rahan määräisiä seteleitä ja metallirahoja eurosete- leiksi ja -metallirahoiksi loppujakson aikana, joka

määritetään jokaisen jäsenvaltion paikallisten olosuh- teiden mukaisesti, ja

- 11) maksujen kantamista euromuuntamisesta käsiteltiin pyöreän pöydän kokouksessa toukokuussa 1997; asiaa on asetettu tarkastelemaan asiantuntijaryhmä, johon kuuluu kaikki asianosaiset toimijat, ja sen kertomus on julkaistu⁽²⁾; komissio hyväksyi asiantuntijaryhmän kertomuksen päätelmät euron käyttöönoton käytännön näkökohtia käsittelevän tiedonannon päivityksestä 11 päivänä helmikuuta 1998 antamas- saan tiedonannossa⁽³⁾, ja josta keskusteltiin pyöreän pöydän kokouksessa helmikuussa 1998,

SUOSITTELEE:

1 artikla

Määritelmät

Tässä suosituksessa tarkoitetaan

- a) 'pankeilla' neuvoston direktiivin 77/780/ETY⁽⁴⁾ määri- telmän mukaisia luottolaitoksia ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 3604/93⁽⁵⁾ 4 artiklan 1 kohdan määritelmän mukaisia muita rahoituslaitoksia, joiden liiketoimintaan kuuluu harjoittaa maksujen ja tilien muuntamiseen sekä seteleiden ja metallirahojen vaihtamiseen liittyviä toimia, ja valuutanvaihtotoimistoja ja postitoimistoja,
- b) 'kansallisella rahayksiköllä' osallistuvan jäsenvaltion rahayksikköä sellaisena kuin se määritellään talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamista edeltävänä päivänä; tässä suosituksessa 'omalla kansallisella rahayksiköllä' tarkoitetaan sen jäsenvaltion omaa kansallista rahayksikköä, jossa muunnon tekevä pankki sijaitsee,
- c) 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' niitä jäsenvaltioita, jotka ottavat yhtenäisvaluutan käyttöön perustamissopi- muksen mukaisesti,
- d) 'muunnolla' rahamäärän valuuttayksikön muuttamista omasta kansallisesta rahayksiköstä euroyksiköksi ja päinvastoin muun- tokurssilla asetuksen (EY) N:o 1103/97 säännösten mukaisesti,
- e) 'euroyksiköllä' euron rahayksikköä sellaisena kuin sitä tarkoitetaan 2 artiklan toisessa virkkeessä luonnoksessa neuvoston asetukseksi euron käyttöön ottamisesta,

⁽²⁾ Report of the Expert Group on banking charges for conver- sion to the euro, Euro Paper No 14.

⁽³⁾ KOM(1998) 61 lopullinen.

⁽⁴⁾ EYVL L 322, 17.12.1977, s. 30

⁽⁵⁾ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 4

⁽¹⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 29

- f) 'siirtymäkaudella' 1 päivänä tammikuuta 1999 alkavaa ja 31 päivänä joulukuuta 2001 päättyvää ajanjaksoa,
- g) 'loppujaksolla' 1 päivänä tammikuuta 2002 alkavaa ja viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002 päättyvää ajanjaksoa, jonka pituus voi vaihdella eri osallistujavaltioissa luonnoksen neuvoston asetukseksi euron käyttöön ottamisesta ehtojen mukaisesti,
- h) 'muuntokursilla' peruuttamattomasti kiinnitettyä kurssia, jonka neuvosto antaa jokaisen osallistujavaltion valuutalle perustamissopimuksen 109 1 artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti,
- i) 'saapuvilla maksuilla' maksuja, jotka vastaanotetaan saajan tilin hyvittämiseksi,
- j) 'lähtevillä maksuilla' maksuja, jotka suoritetaan maksajan tiliä veloittamalla,
- k) 'tileillä' kaikenlaisia pankkitilejä (pankit sellaisena kuin ne määritellään alakohdassa), niihin kuuluvat talletus- ja käyttötilit ja hypoteekki- ja arvopaperitilit.

2 artikla

Hyvä veloituskäytäntö

Pankkien olisi sovellettava 4 artiklan mukaisesti hyvää käytäntöä muuntamiseen maksuista, johon olisi sisällytettävä:

- a) *Käytäntö, jonka komissio katsoo oikeudellisten vaatimusten mukaiseksi:*
- i) saapuvien maksujen muuntaminen maksuista omasta kansallisesta rahayksiköstä euroyksikköön ja päinvastoin siirtymäkauden aikana,
- ii) tilien muuntaminen maksuista omasta kansallisesta rahayksiköstä euroyksiköksi siirtymäkauden lopussa,
- iii) euromääräinen maksu palveluista on samansuuruinen kuin maksu samanlaisista palveluista oman kansallisen rahayksikön määräisenä.
- b) *Muu suositeltu käytäntö:*
- i) lähtevien maksujen muuntaminen maksuista omasta kansallisesta rahayksiköstä euroyksiköksi ja päinvastoin siirtymäkauden aikana,
- ii) tilien muuntaminen maksuista omasta kansallisesta rahayksiköstä euroyksiköksi siirtymäkauden aikana,
- iii) asiakkaiden (eli tilinhaltijoiden) kansallisten seteleiden ja metallirahojen vaihtaminen euroseteleiksi ja -metallirahoiksi yksityiskäyttöön loppujakson aikana. Pankkien olisi selkeästi määriteltävä yksi-

tyiskäyttöön vaihdettavien rahojen määrä ja vaihtamistiheys.

3 artikla

Avoimuus

1. Pankkien olisi esitettävä selvästi soveltavansa muuntokursseja asetuksen (EY) N:o 1103/97 säännösten mukaisesti muuntaessaan kansallisia rahayksiköitä euroyksiköiksi ja päinvastoin sekä vaihtaessaan osallistuvien jäsenvaltioiden seteleitä ja metallirahoja ja yksilöitävä erikseen muuntokursista kaikki muut mahdollisesti sovelletut maksut.

2. Periessään maksua muunnoista ja vaihdoista, jotka eivät sisälly 2 artiklaan tai joissa pankit eivät sovelle yhtä tai useampaa 2 artiklan b alakohdan säännöstä, pankkien olisi annettava selkeät ja avoimet tiedot näistä muunto- tai vaihtomaksuista antamalla asiakkaalle

a) etukäteen kirjalliset tiedot muunto- tai vaihtomaksuista, joita pankki aikoo käyttää, ja

b) jälkikäteen täsmälliset tiedot käytetyistä muunto- tai vaihtomaksuista tiliotteissa ja kortinhaltijalle toimitettavissa tiedotteissa ja muissa asiakkaalle mahdollisesti toimitettavissa tiedotuksissa. Näistä tiedoista asiakkaan olisi nähtävä selkeästi, että muuntokursseja on sovellettu asetuksen (EY) N:o 1103/97 säännösten mukaisesti sekä muunto- tai vaihtomaksut on yksilöity erikseen muuntokursista ja muista sovellettavista maksuista.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Pankkien olisi toteutettava hyvää käytäntöä viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1999, ja aikaisemmin 3 artiklan osalta, jos se on teknisesti mahdollista.

2. Pankkien olisi tiedotettava asiakkailleen mahdollisimman pian ennen 1 päivää tammikuuta 1999, aikovatko ne noudattaa hyvää käytäntöä, ja jos aikovat, missä määrin.

3. Hyvän käytännön noudattaminen olisi julkistettava tavalla, joka osoittaa pankin noudattavan sitä, esimerkiksi:

a) alan käytäntösäännöillä

b) kansalliseen siirtymäsuunnitelmaan sisältyvillä säännöksillä,

c) asettamalla esille "muuntotunnus", jolla osoitetaan pankkien noudattavan hyvää käytäntöä. Tarpeen vaatiessa asianomaisten osapuolten olisi laadittava kansallinen järjestely, jolla sovitaan "muuntotunnuksen" myöntämisestä.

*5 artikla***Muut suositellut toimenpiteet**

Jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia kehotetaan harkitsemaan, mikä olisi paras tapa helpottaa sitä, että kuluttajat, joilla ei ole pankkitiliä, voivat vaihtaa oman kansallisen rahayksikön määräisiä seteleitä ja metallirahoja maksuitta kohtuullisen määrän ja kohtuullisen usein euroyksikön määräisiksi seteleiksi ja -metallirahoiksi loppujakson aikana.

*6 artikla***Loppusäännös**

Jäsenvaltioita kehotetaan tukemaan tämän suosituksen täytäntöönpanoa.

*7 artikla***Osoitus**

Tämä suositus on osoitettu kaikille jäsenvaltioille sekä pankeille ja niiden yhdistyksille.

Tehty Brysselissä 23 päivänä huhtikuuta 1998.

Komission puolesta

Yves-Thibault DE SILGUY

Komission jäsen